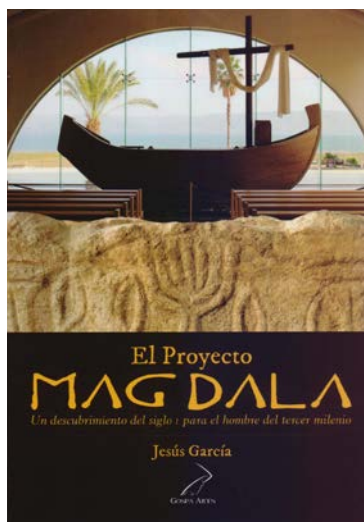

Jesús García

El Proyecto Magdala: Un descubrimiento del siglo I para el hombre del tercer milenio

Madrid 2016 (Wyd. Gospa Artes), ss. 284

Magdala (hebr. Migdal) – starożytna miejscowość położona w odległości około 6 km od Tyberiady na zachodnim brzegu Jeziora Tyberiadzkiego, w Galilei na północy Izraela przeżywa ostatnio prawdziwy renesans. A dzieje się tak, od niedawna dzięki otwarciu dla ogółu zwiedzających parkowi archeologicznemu pod nazwą *Magdala Center*, obejmującemu wyłonią z wykopalisk starożytną synagogę z I w. po Chr., nadbrzeże, port, rynek i miejską zabudowę z szeregiem rytualnych *mikvot* oraz fragmentami dobrze zachowanych mozaik, świadczących o potężnym i silnym ekonomicznie ośrodku miejskim. Obok pozostałości starożytnej Magdali znajduje się współczesne miasteczko Migdal. Uwagę przybywających tu po raz pierwszy turystów i pielgrzymów przyciąga również nowoczesna architektura sanktuarium *Duc in altum*, który jest jednym z najbardziej wyjątkowych duchowych centrów w Ziemi Świętej, miejscem osobistej refleksji, modlitwy i celebracji Eucharystii. Składa się na niego: atrium kobiet, kaplica łodzi, cztery mozaikowe kaplice oraz ekumeniczna kaplica spotkań.

Pośród wielu współczesnych naukowych opracowań dotyczących Magdali, przede wszystkim w formie artykułów, przeważają te nawiązujące do rezultatów dokonanych tu w ciągu ostatnich lat wykopalisk. Trudno jednak odnaleźć pozycję, która poza bogatą przeszłością starożytnej Magdali ukazywałaby jej najnowsze dzieje. Za jedną z takich prób można uznać książkę H. Viljoen, *Magdala. God Really Loves Women* (Jerusalem 2014). Dobrze się zatem stało, iż czytelnicy, w poszukiwaniu wiedzy o przeszłości i aktualnie prowadzonych pracach archeologicznych w Magdali, z uwzględnieniem wymiaru duchowego tego miejsca, łączonego z działalnością publiczną Jezusa wokół Jeziora Galilejskiego i biblijną postacią Marii Magdaleny, mogą sięgnąć po książkę autorstwa Jesús García, *El Proyecto Magdala: Un descubrimiento del siglo I para el hombre del tercer milenio*, Madrid 2016, ss. 284, wydanej nakładem Wydawnictwa Gospa Artes promującego zwłaszcza nową ewangelizację.

Autorem książki jest Jesús García – pisarz, urodzony w Madrycie (1977), doskonale znany czytelnikom nie tylko hiszpańskojęzycznym. Aktualnie łączy on pisarstwo z pracą reżysera i producenta audiowizualnego. Pośród jego książek należy dostrzec pozycję *Mejororje o Qué hace una chica como tú en un sitio como este?* (Libroslibros Edición 2011).

Książka autorstwa Jesús García to swoista kronika współczesnych wydarzeń, które miały miejsce wokół i w samej Magdali począwszy od 2004 r. (por. s. 11). Jej tekst stanowi opracowane rozmowy i wywiady między autorem a o. Juan Solanę Rivero – Legionistą Chrystusa, wyjątkowym świadkiem, który, jak potocznie mówi się w Magdali, miasto to odkrył (zob. np. ss. 13-26). Jesús García w książkowej narracji sięga również po wywiady z wieloma innymi osobami (zob. np. ss. 117-128), zwłaszcza zaangażowanymi w *Magdala Project* (ss. 243-249). To wszystko, czym dysponuje Autor książki zbiera i ubogaca. Nawiązuje zarówno do odległych czasów świetności Magdali, wielkiego portowego miasta, zniszczonego przez Rzymian w czasie Pierwszej Wojny Żydowskiej, o czym wspomina Józef Flawiusz (zob. ss. 27-41), jak i do milczących wieków przeszłości, kiedy Magdala praktycznie nikomu tak naprawdę nie była znana (ss. 79-96). Nie zapomina rzecz jasna o Marii Magdalenie, która z tym miejscem związana jest w sposób szczególny poprzez swoje pochodzenie (ss. 177-196). García relacjonuje ze szczegółami przebieg kampanii archeologicznej, która odsłoniła światu starożytne biblijne miasto z jego kulturą, religią i niepowtarzanym charakterem portowego miasta (ss. 167-176; 217-242). Na szerokim tle odsłania aktualną rzeczywistość tego miejsca, dostrzegając w nim niezaprzeczalne działanie Boga. Pozwoliło ono uczynić z Magdali nie tylko bogaty w wykopaliska park archeologiczny, ale ośrodek duchowego wzrastania, miejsce spotkania z Jezusem, któremu rejon Jeziora Galilejskiego był szczególnie bliski, w tym również Międzynarodowe Centrum Kobiet (ss. 209-215). Całość książki Jesús García zamyka chronologią wydarzeń związanych z Magdala, uwzględniającą okres od narodzin Heroda Antypasa tetrarchy Galilei do czasów współczesnych (2016 r.) (ss. 281-284).

Książka Jesús García posiada walory, które pozwalają recenzentowi ocenić ją pozytywnie. Wpisuje się ona w nurt popularnonaukowych opracowań, dotyczących zwłaszcza współczesnych wydarzeń tworzących teraźniejszość Magdali. Należy zauważyć, że wszystkie opisane w książce postacie, miejsca i fakty są autentyczne, stąd pozycja zyskuje wysoki walor historyczny. Na uwagę zasługuje również sposób prowadzonej przez Autora narracji, ubogaconej rozmową czy wywiadem. Poza tym umiejętne łączenie przeszłości z teraźniejszością, z jaką Autor książki prowadzi czytelnika przez burzliwe dzieje Magdali, sprawia, że czas odległy staje się bliższy, dobrze znany i rozumiany. Walor książki podnoszą z pewnością zamieszczone w książce kolorowe fotografie przedstawiające przeszłość wyłonioną z wykopalisk (starożytna synagoga, synagogałny kamień do odczytywania Tory, fragmenty zachowanych podłogowych mozaik, starożytne monety) oraz czas współczesny (wnętrze kościoła *Duc in altum*, mozaiki wewnętrznych kaplic czy poświęcenie kamienia węgielnego przez papieża Benedykta XVI). Książka dostrzeżona i ciepło została przyjęta przez czytelników na zachodzie Europy. Być może, że za sprawą tłumaczy trafi ona również do rąk polskich czytelników, aby poznać bogatą przeszłość i aktualne duchowe dziedzictwo, jakie kryje w sobie biblijne Migdal/Magdala – rodzinne miasto Marii Magdaleny.

Ks. Jacek Kucharski

Ks. dr Jacek Kucharski – jest doktorem teologii w zakresie nauk biblijnych, absolwentem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Papieskiego Instytutu Biblijnego w Rzymie. Jest wykładowcą Pisma Świętego na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim im. Jana Pawła II (Wyższe Seminarium Duchowne w Radomiu), Instytutu Teologicznego w Radomiu oraz Instytutu Teologicznego im. św. Józefa Bilczewskiego Archidiecezji Lwowskiej Obrządku Łacińskiego we Lwowie (Ukraina). Jest także moderatorem Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II w diecezji radomskiej. Autor pozycji książkowych i szeregu artykułów z zakresu egzegezy Starego i Nowego Testamentu, archeologii biblijnej oraz semantyki języków biblijnych.